

Veřejná politika – modely

Autor: M. Potůček

- *Témata:*

- a) Veřejná politika jako komplexní děj
- b) Příklady makrosociálních modelů
- c) Výběr strukturních modelů veřejných politik
- d) Veřejná politika jako proces
- e) Aktéři ve veřejné politice

- *Prameny:*

- Dror, Y.: Public Policy Re-examined. San Francisco, Chandler Publishing Company 1968. Part IV: An Optimal Model of Public Policymaking, s. 127-213.
- Frič, P. – Potůček, M.: Model vývoje české společnosti a její modernizace v globálním kontextu. Sociologický časopis, 2004, č. 3.
- Howlet, M. – Ramesh, M.: Studying Public Policy: Policy Cycles and Policy Subsystems. Oxford, OUP 1995. Understanding Public Policy, pp. 11-17., Part 3 – The Public Policy Process, s. 103-181.
- Parsons, W.: Public Policy. Cheltenham, Edward Elgar 1995. Part One: Meta Analysis. (p. 1-83). Chapter 1.10 Stages and cycles: mapping the policy process: pp. 77-81.
- Potůček, M. a kol.: Veřejná politika. Praha, Sociologické nakladatelství 2005.
- Veselý, A. – Nekola, M. (eds.): Analýza a tvorba veřejných politik. Praha, Sociologické nakladatelství 2007.

Veřejná politika – modely, procesy, aktéři

a) Veřejná politika jako komplexní děj

•Otázka: Co se ve veřejném prostoru děje, co, kdo a jak do tohoto dění vstupuje, s jakými záměry – a s jakými výsledky?

Veřejnou politiku můžeme pojímat jako proces záměrného působení na společenské prostředí. Problémem je, že na toto prostředí působí různí aktéři s různými cíli, že výzkumníci a jejich úroveň poznání tohoto prostředí je nedostatečná a že míra ovlivnitelnosti společenských jevů se velmi různí.

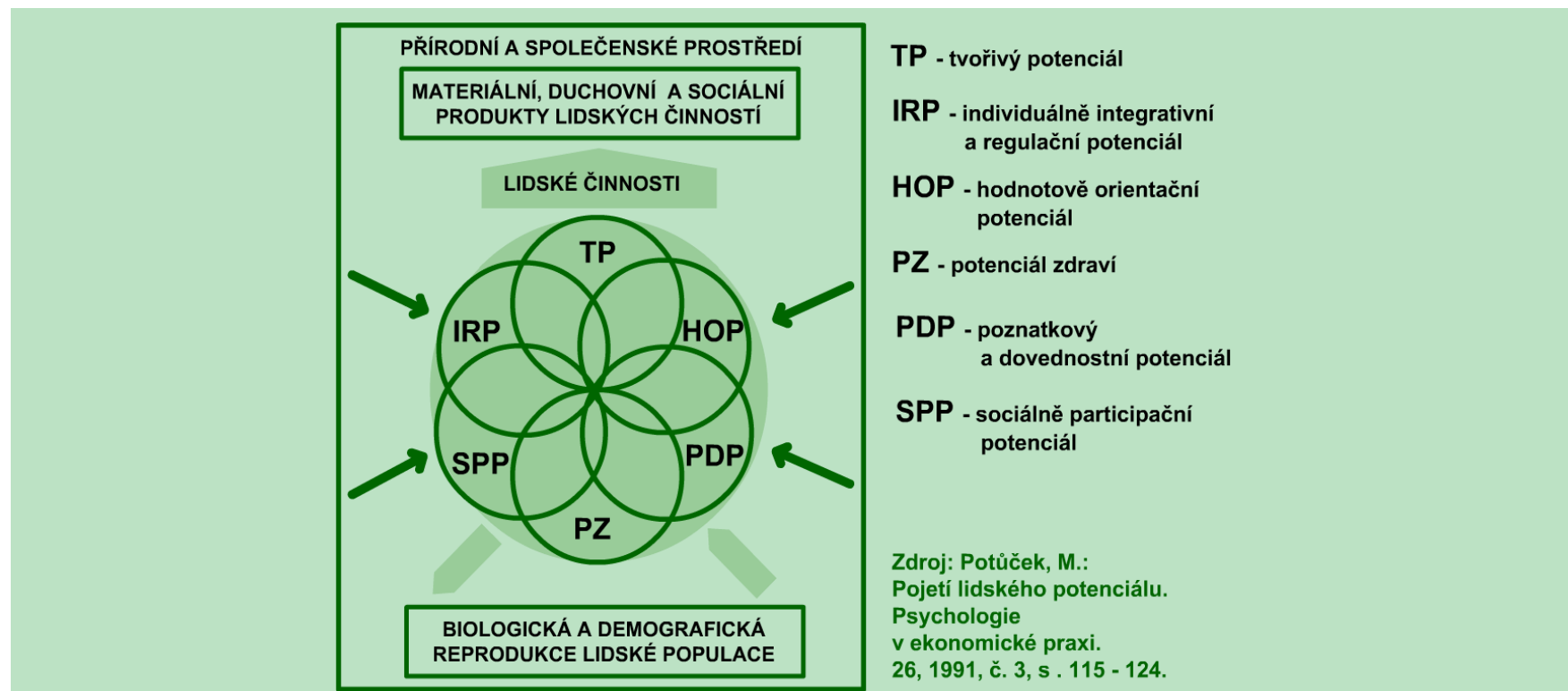
Teorie veřejné politiky vytvořila mnoho modelů, které se snaží vystihnout různé stránky tohoto společenského pohybu ve strukturálních souvislostech. **Neexistuje jeden vševysvětlující a všezahrnující model, jednotlivé modely se v lepším případě doplňují, v horším si mohou i protiřečit.** Je věcí badatele, jeho zkušenosti a míry jeho porozumění zkoumaným procesům, jaké modely zvolí pro řešení dané poznávací úlohy.

Veřejná politika – modely, procesy, aktéři

b) Příklady makrosociálních modelů

- Tyto modely se pokoušejí postihnout celospolečenskou vývojovou dynamiku a specifikovat v ní podobu uplatňování veřejných zájmů veřejnou politikou.

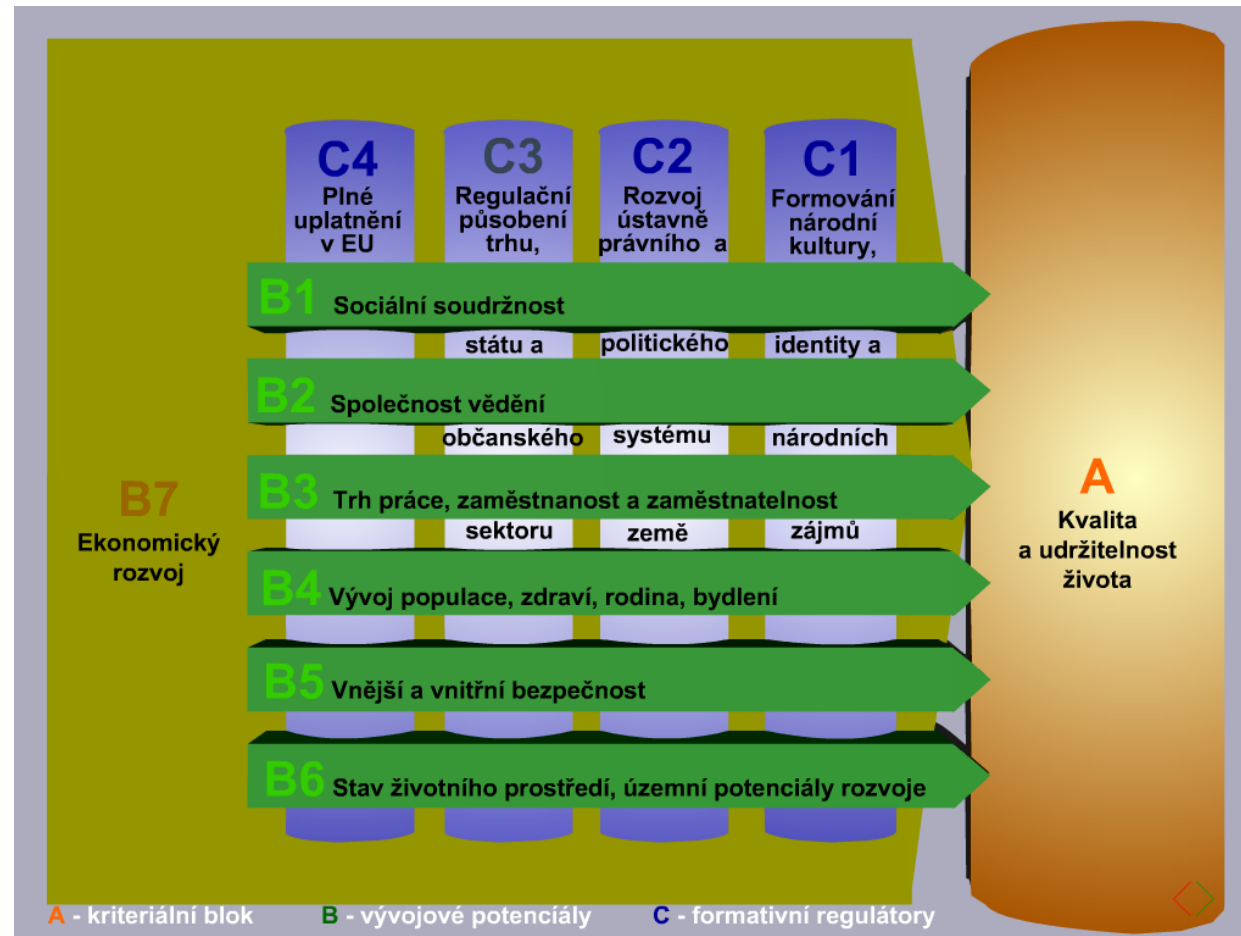
Příklady modelů: **Model kultivace a uplatnění lidského potenciálu ve společenském reprodukčním procesu**

Veřejná politika – modely, procesy, aktéři

b) Příklady makrospolečenských modelů

Příklady modelů: **Model základních souvislosti vývoje české společnosti a její modernizace v globálním kontextu**

Veřejná politika – modely, procesy, aktéři

c) Výběr strukturních modelů veřejných politik

Otázka: Jaké jsou hlavní prvky záměrného působení na společenské prostředí a vztahy mezi nimi?

Model racionálního rozhodování (společnost řízená rozumem – Yehezkel Dror)

Inkrementální model (společnost interagujících aktérů s omezenou racionalitou – Charles Lindblom)

Veřejná politika – modely, procesy, aktéři

c) Výběr strukturních modelů veřejných politik

Otázka: Jaké jsou hlavní prvky záměrného působení na společenské prostředí a vztahy mezi nimi?

Model prostředí – politický systém – veřejné politiky

